

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği* bakanı **Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **06.02.2026**

Güldeniz KARLI
Van Milletvekili

Türkiye bir deprem bölgesi ve ülke genelinde deprem riski bulunmaktadır. 6 Şubat 2023 Maraş depremlerinde resmi verilere göre 53 bin 537 yurttaş yaşamını yitirmiş, sayısız insan yaralanmış ve binlerce konut ve bağımsız bölüm ağır hasarlı, orta hasarlı ya da yıkık hâle gelmiştir. Yaşanan büyük depremlerin ardından aynı illerde ara sıra hala küçük şiddetli depremler yaşanmaktadır. Aradan geçen üç yıla rağmen, depremden etkilenen 11 ilde 360 bini aşkın yurttaş hâlen konteyner kentlerde yaşamını sürdürmektedir. Geçici çözümler kalıcı bir yaşam biçimine dönüşmüş; barınma, sağlık, eğitim, ulaşım, internet, içme suyu ve kanalizasyon gibi en temel kamusal hizmetlere, haklara erişimde ciddi sorunlar devam etmektedir. Yaşanan depremlerde, başta Sanayi, ticaret ve üretim altyapısında ağır kayıplar yaşanmış ve istihdam üzerinde ciddi ve kalıcı olumsuz etkiler yaratmıştır.

Özellikle kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engelliler ve yoksullar, altyapı eksiklikleri ve sosyal hizmetlere erişimde yaşanan yetersizliklerden en fazla etkilenen kesimler olmuştur. Konteyner kentlerin su baskınlarına maruz kalması, TOKİ tarafından inşa edilen konutların hastane, eczane ve market gibi temel ihtiyaç alanlarından ve kamu hizmetlerinden uzak bölgelerde konumlandırılması, elektrik ve internet altyapı sorunları ile beraber elektrik kesintilerinin sürmesi hem kent merkezlerinde hem de kırsal alanlarda yaşamı güvencesiz hâle getirmiştir.

Öte yandan, Türkiye'nin tamamı yüksek deprem riski altında bulunmasına rağmen, Van başta olmak üzere diğer deprem bölgelerinde risk azaltmaya yönelik önlemler, yapı güvenliği, altyapı hazırlığı ve afet yönetimi konularında kamuoyuna yeterli, şeffaf ve denetlenebilir bilgi sunulmamaktadır. TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odasına göre depremler, maden faciaları, yangınlar ve diğer afetler göstermiştir ki yaşananlar "*takdiri ilahi değil, takdiri idari*"dir. Deprem gerçeğiyle yüz yüze olan ülke'de, afetlere karşı hazırlık ve iyileştirme politikalarının bütüncül, eşitlikçi ve hak temelli bir anlayışla yürütülmesi zorunludur.

Bu bağlamda, depremden etkilenen yurttaşların yaşam koşullarının iyileştirilmesine ve Türkiye genelinde afet risklerinin azaltılmasına yönelik kamu politikalarının mevcut durumu ve geleceğe dönük planlamalarının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Depremden etkilenen illerde teslim edildiği açıklanan kalıcı konutların kaçısı kesin, kaçısı geçici teslim statüsündedir? Teslim edilen kalıcı konut sayısı il bazında kaçtır?
2. Kiracı depremzedelerin kalıcı konut hakkına erişememesi nedeniyle oluşan mağduriyetlerin giderilmesine yönelik bir çalışma var mıdır?
3. Van ve diğer deprem riski yüksek illerde depreme karşı alınan önleme çalışmaları hangi aşamada?
4. TOKİ tarafından yapılan konutlarda altyapı, sosyal donatı, sağlık ve eğitim hizmetlerine erişim hangi kriterlere göre planlanmaktadır?
5. Rezerv alan ilanları nedeniyle mülkiyet hakkı ihlal edilen yurttaşlar için bir çözüm takvimi var mıdır?
6. Bu illerde kalıcı konut ihtiyacının ne kadarı bugüne kadar karşılanmıştır?
7. İnşa edilen kalıcı konutların kaçında okul, sağlık birimi, ulaşım hattı ve kamusal alanları bulunmamaktadır?
8. Konteyner kentlerin altyapı durumu Bakanlığınız tarafından denetlenmiş midir? Denetlenen konteyner kent sayısı kaçtır?
9. Su baskını, zemin sorunu ve altyapı yetersizliği tespit edilen konteyner kentler hangileridir?
10. Türkiye genelinde deprem riski yüksek illerde son üç yıl içerisinde kaç bina için riskli yapı tespiti yapılmıştır?
11. 1999 Marmara Depremi, 2011 Van Depremi, 2020 Elâzığ-İzmir ve 6 Şubat depremleri sonrasında yapı güvenliğine ilişkin hangi yapısal önlemler alınmıştır?
12. Bu depremlerden sonra alınması gerektiği hâlde uygulanmayan veya eksik kalan önlemler nelerdir?
13. 6 Şubat 2023 depremlerinde yıkılan binaların kaçında 1999 sonrası yürürlüğe giren deprem mevzuatına aykırılık tespit edilmiştir?
14. Yapı denetim sistemine ilişkin geçmiş depremlerden kaynaklanan tespit edilmiş zaafklar nelerdir?
15. Bu zaafkların giderilmesine yönelik olarak 2023 sonrası hangi yasal veya idari düzenlemeler yapılmıştır?

16. Türkiye genelinde deprem riski yüksek illerde mevcut yapı stokunun güçlendirilmesine yönelik kaç proje yürütülmektedir?